دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده: پرستاری سنقر و کلیایی
گروه: پرستاری

طرح دوره و چک لیست خود ارزیابی دروس نظری و آزمایشگاهی(عملی)

- نام درس: پرستاری و بهداشت محیط
- کد درس:۲۱۱۹۰
- مقطع و رشته:کارشناسی پرستاری ترم چهارم
- ترم تحصیلی: نیمسال اول (مهر ماه)
- تعداد واحد: کل: ۱ واحد شامل نظری: ۱ واحدنظری ۰واحدعملی
- مدرس/ مدرسین درس (سهم هریک به واحد): طیبه اقبالی
- زمان ارائه درس: (روز،ساعت و نیمسال تحصیلی): چهارشنبه ها ساعت ۱۴-۱۸ از هفته هشتم نیمسال اول ۱۴۰۵ - ۱۴۰۶
- ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: هر روز هفته

- پیش‌نیازها: پرستاری سلامت فرد و جامعه
- هم‌نیازها: -
- محل آموزش: دانشکده پرستاری سنقر کلاس ۳

محتوای آموزشی بر اساس سر فصل دروس

- اهداف کلی دوره:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم پایه و عوامل تاثیر گذار بر سلامت و روش مواجهه با آن به منظور استفاده از دانش آموخته های بهداشتی بتوانند در جهت تشخیص مشکلات سلامت محیط راهکارهای ممکن با تکیه بر اصول فرآیند پرستاری.

- اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)

جلسه اول: مفاهیم بهداشت محیط ، اکوسیستم و بحران محیط زیست
جلسه دوم: آلودگی هوا و خاک و آلودگی صوتی، نوری، پرتوها و آسیب های شیمیایی
جلسه سوم: بهداشت آب و فاضلاب
جلسه چهارم: سلامت مواد غذایی
جلسه پنجم: بهداشت مراکز بهداشتی و درمانی و کنترل عفونت
جلسه ششم: بهداشت حرفه ای
جلسه هفتم: ناقلین فیزیکی و کنترل آن (مبارزه با جوندگان ، بندپایان و حشرات)

جلسه آخر: بلایای طبیعی و اقدامات در شرایط اضطراری (سیل و زلزله)

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول : مفاهیم بهداشت محیط ، اکوسیستم و بحران محیط زیست **اهداف ویژه جلسه اول:**

در پایان دانشجو قادر باشد :

حیطه شناختی	بهداشت محیط و ارتباط آن با سلامت فردی و جامعه را توضیح دهد. علل و پیامدهای اصلی بحران محیط زیست (مانند گرمایش جهانی) را بر سلامت انسان تحلیل کند.
حیطه مهارتی	عناصر اصلی یک اکوسیستم ساده (مانند محیط شهری)را شناسایی و روابط متقابل آنها را ترسیم کند. با استفاده از منابع رسمی، حداقل دو شاخص اصلی سلامت محیطی در منطقه خود را گزارش کند.
حیطه نگرشی	به ضرورت مداخله پرستاری در موضوعات بهداشت محیط برای ارتقاء سلامت جامعه، باور پیدا کند. نسبت به حفظ محیط زیست و کاهش اثرات تخریبی فعالیتهای انسانی بر آن، احساس مسئولیت داشته باشد.

هدف کلی جلسه دوم : آلودگی هوا و خاک و آلودگی صوتی، نوری، پرتوها و آسیب های شیمیایی

اهداف ویژه جلسه دوم:

در پایان دانشجو قادر باشد :

حیطه شناختی	انواع آلاینده های اصلی هوا و خاک و منابع تولید آنها (صنعتی، طبیعی) را دسته بندی کند. اثرات مضر آلودگیهای صوتی، نوری و پرتوها را بر سیستمهای فیزیولوژیک بدن تشریح کند.
حیطه مهارتی	روشهای محافظت فردی در برابر آلودگی صوتی یا پرتوها را به یک گروه هدف آموزش دهد. در یک محیط فرضی، با ارزیابی خطر، منابع آسیب های شیمیایی بالقوه را مشخص نماید.
حیطه نگرشی	به اهمیت آموزش عمومی در مورد خطرات آلودگیهای محیطی و راهکارهای کاهش مواجهه، اهمیت دهد. نسبت به رعایت استانداردهای ایمنی و کاهش مواجهه با مواد شیمیایی و پرتوها، متعهد باشد.

هدف کلی جلسه سوم : بهداشت آب و فاضلاب

اهداف ویژه جلسه سوم:

در پایان دانشجو قادر باشد :

حیطه شناختی	بیماریهای منتقله از آب و مسیرهای انتقال آنها (**Fecal-Oral Route**)را نام ببرد.

	روشهای دفع صحیح فاضلاب در مناطق روستایی و شهری و تأثیر آن بر سلامت جامعه را مقایسه کند.
حیطه مهارتی	مراحل اصلی تصفیه آب آشامیدنی و روشهای گندزدایی خانگی آب را به صورت گام به گام توضیح دهد. در یک سناریو، وضعیت بهداشتی منبع آب و سیستم دفع فاضلاب یک واحد مسکونی را ارزیابی کند.
حیطه نگرشی	به اهمیت نظارت و رعایت کیفیت آب آشامیدنی به عنوان یک حق اساسی سلامت، تعهد نشان دهد. نسبت به مصرف بهینه آب و کاهش آلودگی منابع آب، مسئولیتپذیر باشد.

هدف کلی جلسه چهارم :

سلامت مواد غذایی

اهداف ویژه جلسه چهارم:

در پایان دانشجو قادر باشد :

حیطه شناختی	اصول نگهداری، انتقال و آماده سازی ایمن مواد غذایی برای پیشگیری از مسمومیتها را ذکر کند. انواع عوامل بیماریزا در مواد غذایی (باکتری، ویروس، قارچ)و مسمومیتهای شایع را طبقه بندی کند.
حیطه مهارتی	روشهای کنترل دما و زمان پخت مناسب مواد غذایی برای جلوگیری از رشد میکروبی را عملیاتی کند. با استفاده از چک لیست بهداشتی، وضعیت سلامت و ایمنی مواد غذایی یک مرکز تهیه و توزیع غذا را بازرسی کند.
حیطه نگرشی	به نقش خود در حامیگری برای تهیه و توزیع غذای سالم و ایمن در سطح جامعه باور داشته باشد. به نظارت مستمر و رعایت اصول بهداشتی در زنجیره تولید تا مصرف مواد غذایی، اهمیت دهد.

هدف کلی جلسه پنجم : بهداشت مراکز بهداشتی و درمانی و کنترل عفونت

اهداف ویژه جلسه پنجم:

در پایان دانشجو قادر باشد :

حیطه شناختی	پنج لحظه کلیدی شستشوی دستها و اهمیت آن در کنترل عفونتهای بیمارستانی را شرح دهد. اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی تجهیزات پزشکی و همچنین نحوه پاکسازی محیطی در مراکز درمانی را مقایسه کند.
حیطه مهارتی	روش صحیح دفع زباله های عفونی و تیز و برنده را در محیط بالینی اجرا کند. یک چک لیست کامل برای ارزیابی بهداشت محیطی یک بخش بیمارستانی یا کلینیک را تنظیم کند.
حیطه نگرشی	به اهمیت سلامت و ایمنی محیط کار در مراکز درمانی به عنوان یک اصل حرفه ای، متعهد باشد. نسبت به رعایت اصول استاندارد کنترل عفونت در تمام مواجهات بالینی پایبند باشد.

هدف کلی جلسه ششم :

بهداشت حرفه ای **اهداف**

ویژه جلسه ششم:

در پایان دانشجو قادر باشد

حیطه شناختی	مفاهیم بیماریهای شغلی و عوامل زیان آور محیط کار (مانند ارگونومی، سر و صدا، مواد شیمیایی) را تعریف کند. نقش پرستار را در پیشگیری، غربالگری و ارجاع کارکنان در معرض بیماریهای شغلی توضیح دهد.
حیطه مهارتی	نحوه استفاده و نگهداری صحیح از وسایل حفاظت فردی مناسب برای محیط کاری خود را نمایش دهد. یک ارزیابی خطر شغلی مقدماتی برای یک محیط کاری مشخص (مانند بخش عفونی یا آزمایشگاه) انجام دهد.
حیطه نگرشی	به ارتقاء فرهنگ ایمنی در محیط های کاری و گزارش دهی حوادث شغلی علاقه نشان دهد. نسبت به سلامت و ایمنی کارکنان به عنوان یک جزء حیاتی از سلامت جامعه، حساس باشد.

هدف کلی جلسه هفتم : ناقلین فیزیکی و کنترل آن (مبارزه با جوندگان ، بندپایان و حشرات) **اهداف**

ویژه جلسه هفتم:

در پایان دانشجو قادر باشد :

حیطه شناختی	ناقلین شایع بیماریها (مانند حشرات و جوندگان)و بیماریهای مهم منتقله از طریق آنها را نام ببرد. چرخه زندگی ناقلین کلیدی (مانند پشه آنوفل یا موش) را برای درک بهتر استراتژیهای کنترل تشریح کند.
حیطه مهارتی	روشهای فیزیکی و شیمیایی کنترل ناقلین (مانند بهسازی محیط، استفاده از سموم) را مقایسه کند. یک طرح جامع کنترل ناقلین را برای یک منطقه جغرافیایی با تمرکز بر مدیریت پسماند و بهسازی محیط تدوین کند.
حیطه نگرشی	به اهمیت مشارکت جامعه و آموزش همگانی در کنترل ناقلین بیماری، اعتقاد داشته باشد. نسبت به اثرات جانبی روشهای کنترل شیمیایی بر محیط زیست، هشیار باشد.

هدف کلی جلسه هشتم : بلایای طبیعی و اقدامات در شرایط اضطراری (سیل و زلزله) **اهداف ویژه جلسه هشتم:**

در پایان دانشجو قادر باشد :

حیطه شناختی	انواع بلایای طبیعی (سیل، زلزله، خشکسالی) و مراحل مدیریت بحران (آمادگی، مقابله، بازتوانی) را تعریف کند. نقشهای اصلی پرستار در هر یک از مراحل مدیریت بحران (به ویژه در فاز آمادگی و مقابله) را بیان کند.

حیطه مهارتی	نحوه اولویت بندی مصدومین (Triageدر شرایط اضطراری ناشی از بلایا (مانند زلزله) را شبیهسازی کند. یک کیت اضطراری (Emergency Kitاستاندارد را برای خانواده خود یا یک واحد درمانی فراهم سازد.
حیطه نگرشی	در شرایط اضطراری، آرامش حرفه ای و تفکر انتقادی خود را برای تصمیم گیری حفظ کند. نسبت به به روزرسانی دانش خود در مورد پروتکل های محلی و ملی مدیریت بلایا، متعهد باشد.

روش‌های تدریس:

■سخنرانی(Lecture) ■پانل بحث و گفت‌وگو(Panel Discussion)

□آموزش مبتنی بر حل مسئله(PBL) ■آموزش مبتنی بر تیم(TBL)

■ارائه سمینار توسط دانشجو □کار در پراتیک و مرکز مهارتها

□آموزش بر روی مولاژ □گردش علمی(Field Trip)

■ایفای نقش(Role Play) □شبیه‌سازی(Simulation)

□سایر موارد:

رسانه‌های کمک آموزشی:

■ اسلاید (پاورپوینت) ■ فیلم آموزشی □ پوستر □ مدل □ نمونه بیمار □ نرم‌افزار

□ پمفلت ■ جزوه □ سایر

نحوه ارزشیابی دوره و تعیین نمره نهایی:

□ OSCE ■کوییز ■ امتحان کتبی پایان دوره/ترم ■ امتحان کتبی/ شفاهی میان دوره/ ترم

□پروژه ■ تحقیق □سمینار ■ مشارکت در کلاس/حضور و فعالیت

□ آزمون‌های استدلالی (سناریو، پازل، ویژگی‌های کلیدی) □ سایر موارد :

	روش ارزشیابی	انواع ارزشیابی	درصد از نمره نهایی کل	توضیحات
۱	**تکوینی**	میان ترم (کتبی)	۴۰	تستی/تشریحی

۲	**تراکمی**	پایان ترم (کتبی)	۶۰	تستی/تشریحی

منابع و مراجع آموزشی

- ✓ منابع اصلی: لانکستر، پرستاری و بهداشت محیط ، ترجمه وحیده حسینی، ۱۳۹۶
- ✓ منابع فرعی و مکمل: امیربیگی، حسن، اصول بهداشت محیط، انتشارات اندیشه رفیع، جلد اول، ۱۳۸۷
- ✓ بهبودی، زهرا، بهداشت محیط و ایمنی کار، نشر بشری، چاپ دوم، ۱۳۸۵
- ✓ ایلدرآبادی، اسحاق، پرستاری بهداشت جامعه ۱ و ۲ و ۳، نشر جامعه نگر، چاپ چهارم، ۱۳۸۷
- ✓ جدیدمیلان، ارشد، اشدی، پرستاری بهداشت جامعه، چاپ دوم، اندیشه رفیع: ۱۳۸۵
- ✓ مجلات بهداشت جهان

قوانین و مقررات دوره

(حضوری)

- ✓ حضورمرتب و منظم همراه با امادگی در تمام جلسات کلاس
- ✓ در بحث های گروهی و در کلاس حضور فعال داشته باشید
- ✓ با توجه به کمبود وقت و گستردگی مطالب جهت بحث های تکمیلی به منابع معرفی شده مراجعه بفرمایید .
- ✓ تلفن همراه در تمام مدت کلاس خاموش باشد .
- ✓ از رفت و آمدهای غیرضروری در کلاس بپرهیزید .

(مجازی)

- ✓ حضورمرتب و منظم همراه با امادگی در تمام جلسات کلاس
- ✓ با توجه به کمبود وقت و گستردگی مطالب جهت بحث های تکمیلی به منابع معرفی شده مراجعه بفرمایید .
- ✓ مطالعه به موقع مطالب در زمان ارائه شده
- ✓ انجام دادن و ارسال تکالیف در زمان مشخص شده

جدول زمانبندی جلسات درس پرستاری و بهداشت محیط

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
1	۱۴۰۵/۸/۲۰	مفاهیم بهداشت محیط، اکوسیستم و بحران محیط زیست	خانم اقبالی/حضوری

2	۱٤۰۵/۸/۲۰	آلودگی هوا و خاک و آلودگی صوتی، نوری، پرتوها و آسیب های شیمیایی	خانم اقبالی/حضوری
3	۱٤۰۵/۸/۲۷	بهداشت آب و فاضلاب	خانم اقبالی/حضوری
4	۱٤۰۵/۸/۲۷	سلامت مواد غذایی	خانم اقبالی/مجازی
5	۱٤۰۵/۹/٤	**میان ترم**	خانم اقبالی
6	۱٤۰۵/۹/٤	بهداشت مراکز بهداشتی و درمانی و کنترل عفونت	خانم اقبالی/حضوری
7	۱٤۰۵/۹/٤	بهداشت حرفه ای	خانم اقبالی/حضوری
8	۱٤۰۵/۹/۱۱	ناقلین فیزیکی و کنترل آن (مبارزه با جوندگان ، بندپایان و حشرات)	خانم اقبالی/حضوری
9	۱٤۰۵/۹/۱۱	بلایای طبیعی و اقدامات در شرایط اضطراری (سیل و زلزله)	خانم اقبالی/مجازی

جدول بلوپرینت آزمون: پایان ترم پرستاری و بهداشت محیط نیمسال تحصیلی : اول ۰۵-۰۶

دانشکده: پرستاری سنقر گروه آموزشی: پرستاری

ردیف	عنوان محتوای آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	تعداد سؤالات	تعداد سؤالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری		
				حیطه ی شناختی	حیطه ی مهارتی	حیطه ی نگرشی
۱	مفاهیم بهداشت محیط، اکوسیستم و بحران محیط زیست	۲	۴	۳	۱	۰
۲	آلودگی هوا و خاک و آلودگی صوتی، نوری، پرتوها و آسیب های شیمیایی	۲	۴	۳	۱	۰
۳	بهداشت آب و فاضلاب	۲	۴	۲	۲	۰
۴	سلامت مواد غذایی	۲	۳	۲	۱	۰
۵	بهداشت مراکز بهداشتی و درمانی و کنترل عفونت	۲	۲	۱	۱	۰
۶	بهداشت حرفه ای	۲	۲	۱	۰	۰
۷	ناقلین فیزیکی و کنترل آن (مبارزه با جوندگان ، بندپایان و حشرات)	۲	۴	۳	۱	۰
۸	بلایای طبیعی و اقدامات در شرایط اضطراری (سیل و زلزله)	۲	۳	۲	۱	۰

چک لیست ارزیابی طرح دوره دروس نظری و آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نام و نام خانوادگی استاد/اساتید(سهم به واحد) : طیبه اقبالی

نام دانشکده: پرستاری سنقر **عنوان درس: پرستاری و بهداشت محیط** **مخاطبان/ترم**

تحصیلی دانشجو: ترم ۴ **نیمسال و سال تحصیلی کنونی: نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۶**

نام ارزیاب / ارزیابان:

ردیف	موضوع	نمره کسب شده	حد نصاب نمره	توضیحات
۱	مشخص بودن عنوان کلی درس ،کد درس	۰/۵	۰/۵	
۲	مشخص بودن مخاطبان	۰/۵	۰/۵	
۳	مشخص بودن تعداد یا سهم استاد/ اساتید از واحد	۰/۵	۰/۵	
۴	مشخص بودن زمان ارائه درس (روز، ساعت، نیمسال تحصیلی)	۰/۵	۰/۵	
۵	مشخص بودن دروس پیش نیاز و هم نیاز	۰/۵	۰/۵	
۶	مشخص بودن هدف کلی دوره	۱	۱	
۷	مشخص بودن اهداف کلی جلسات (هر جلسه یک هدف)	۱,۵	۱,۵	
۸	مشخص بودن اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه	۲	۲	
۹	رعایت تعداد جلسات با توجه به میزان واحد درسی	۲	۲	
۱۰	مشخص بودن منابع مورد استفاده بر اساس کوریکولوم مصوب	۱	۱	
۱۱	مشخص بودن روش تدریس	۱	۱	
۱۲	مشخص بودن وسایل آموزشی	۱	۱	
۱۳	مشخص بودن شیوه ارزشیابی دانشجویان	۱	۱	
۱۴	مشخص بودن زمان آزمون پایان دوره	۱	۱	
۱۵	مشخص بودن مقررات کلاسی و انتظارات از دانشجو	۰/۵	۰/۵	
۱۶	ضمیمه بودن جدول زمانبندی تکمیل شده درس	۲	۲	
۱۷	وجود جدول بودجه بندی دروس (blue print)	۱,۵	۱,۵	
۱۸	پوشش دادن بایدهای یادگیری (Must learn) در طرح دوره	۲	۲	
	نمره نهایی	۲۰	۲۰	

پیشنهادات:

نام و امضای مدرس: طیبه اقبالی **نام و امضای مدیر گروه: آقای آزاد فتاحی** **نام و امضای**

مسئول EDO دانشکده: دکتر نساء چراغبیگی

تاریخ تحویل: ۱۴۰۵/۰۷/۰۷ **تاریخ ارسال:** **تاریخ ارسال :**